

سر مقاله

تبدیل تهدیدز دست محیطی به فرصت کشاورزی

ادامه از صفحه ۱

با کمیوستسازی اصولی و استفاده از فناوری نوین، می‌توان این تهدید را به فرصتی برای تولید کود سالم و کشاورزی پایدار تبدیل کرد. سالانه حجم بسیار زیادی از فضولات دامی مانند کود گاوی و مرغی در ایران و سایر کشورهای جهان تولید می‌شود. در صورت رهاسازی این فضولات در محیط پدیده‌های زیست‌محیطی متعددی از جمله آلودگی خاک، آب‌های زیرزمینی، انتشار بوهای نامطبوع و افزایش خطر شیوع بیماری‌ها به دنبال خواهد داشت. با این حال، در صورت مدیریت اصولی و علمی، همین فضولات می‌توانند به یک کود طبیعی، سالم و ارزشمند برای بخش کشاورزی تبدیل شوند. مطالعات اخیر انجام شده در دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه نشان می‌دهد که فضولات دامی علاوه بر دارا بودن عناصر غذایی مفید حاوی آلاینده‌های نوظهوری همچون آنتی‌بیوتیک‌ها، هورمون‌ها، فلزات سنگین و ذرات ریز پلاستیکی هستند که می‌توانند سلامت انسان، خاک و محیط‌زیست را با تهدید جدی مواجه کنند. بر همین اساس، در این پژوهش یک دستگاه کمیوست‌سازی نوآورانه طراحی شد تا فضولات حیوانی در شرایط کنترل‌شده به کمیوست تبدیل شوند. هدف اصلی این تحقیق بررسی میزان کاهش آلاینده‌ها و تولید کمیوستی سالم و قابل استفاده در کشاورزی و همچنین ارزیابی تأثیر این کمیوست بر رشد گیاهان خوراکی مانند تره‌جبهه و اسفناج بود. در این آزمایش، ترکیب‌های مختلفی از کود گاوی، کود مرغی و بیوجار (نوعی کرین معدنی پایدار) تهیه و پس از مخلوط‌سازی، در یک تراکتور تخصصی قرار داده شدند. این تراکتور امکان خرد کردن کود را در طول مسیر و هم‌زمان کود را فراهم می‌کرد که این شرایط فرآیند تجزیه مواد آلی را بهبود داده و به حذف بخش قابل توجهی از میکروارگانیسم‌های بیماری‌زا و آلاینده‌ها کمک می‌کند. یکی از شاخص‌های مهم مورد بررسی در این پژوهش، دمای تولید کمیوست بود. زیرا افزایش دما باعث شتاب گرفتن فرآیند میکروبی و کاهش آلاینده‌های بیماری‌زا و دارنده ناخالصی‌ها می‌شود. نتایج نشان داد فضولات دامی آلوده، پس از فرآیند کمیوست‌سازی، به‌مدای سبکتر، بوکمتر و مناسب‌تر برای سترد ریشه گیاه تبدیل شدند. این کمیوست تولیدی پایالی در حفظ رطوبت در ناحیه ریشه داشت و از خشک شدن سریع خاک جلوگیری می‌کنند. همچنین بررسی شاخص‌های کیفی کمیوست از جمله ماده آلی، کربن، نیتروژن و ترکیبات هوموسی نشان داد که این پارامترها به‌طور زمان به نفع‌آلوده رسیده و محصول نهایی از نظر شیمیایی سالم و پایدار است. در طول فرآیند کمیوست‌سازی، میزان آنتی‌بیوتیک‌ها و هورمون‌ها به‌طور چشمگیری کاهش یافته و آلاینده‌های شیمیایی باقی‌مانده در حذف این آلاینده‌هاست. همچنین فلزات سنگین مانند روی، مس و کروم نیز کاهش یافته به‌طوری‌که امکان کم‌خطرتر تبدیل شدند. در دیگر بخش‌های مهم این پژوهش، بررسی وجود میکروپلاستیک‌ها در فضولات دامی بود. نتایج نشان داد فضولات دامی در ایران دارای میکروپلاستیک‌ها بوده هستند. آلودگی‌هایی که عمدتاً از کیسه‌های خوراک دام و تجهیزات دامداری ناشی می‌شوند این موضوع هشدار جدی درباره ورود پلاستیک به خاک‌های کشاورزی است. هرچند فرآیند کمیوست‌سازی موجب کاهش اندازه و مقدار این ذرات شد. در مرحله نهایی، تأثیر کمیوست تولیدشده بر رشد اسفناج و تره‌جبهه مورد ارزیابی قرار گرفت. نتایج نشان داد گیاهانی که در خاک حاوی کمیوست رشد کردند، از نظر اندازه، سلامت و کیفیت ظاهری وضعیت بهتری داشتند. کمیوست باعث افزایش تخلخل خاک، بهبود تهویه و غنی‌تر شدن بستر کشت شد و در نتیجه رشد ریشه‌ها به شکل مطلوب‌تری انجام گرفت. در مجموع، نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که تبدیل فضولات دامی در یک سیستم علمی و کنترل‌شده، به‌عنوان راهکار استفاده از تراکتور نوآورانه و نوین بیوجاری، می‌تواند به تولید کمیوستی سالم، پایدار و مفید برای کشاورزی منجر شود. هم‌زمان بخش زیادی از آلاینده‌های خطرناک را کاهش دهد. این روش علاوه بر مزایای زیست‌محیطی، از نظر اقتصادی نیز مقرون‌به‌صرفه بوده و می‌تواند نقش مهمی در توسعه کشاورزی پایدار و تولید غذای سالم ایفا کند.

پروفسور علی‌الماسی
Alborz.payam@gmail.com

خبر

بارش برف و کاهش شدید دما از یکشنبه تا سه‌شنبه در البرز

مدیرکل هواشناسی استان البرز، از ورود سامانه بارشی و کاهش محسوس دما در اکثر مناطق استان از اواسط هفته جاری خبر داد. به گزارش پیام آشنه، کمران حقی‌آبی اظهار کرد: لوج فعالیت سامانه بارشی برای یکشنبه هفتم دی پیش‌بینی شده که همراه با بارش برف و باران در اکثر مناطق استان خواهد بود. وی به کاهش دمای شدید اشاره کرد و افزود: برای سه‌شنبه نهم دی، بارش پراکنده باران و کاهش محسوس دما انتظار می‌رود. به طوری که می‌گیند کمینه دمای کرج از ۳ درجه سانتیگراد به منفی ۵ درجه سانتیگراد خواهد رسید.

مدیرکل هواشناسی البرز دمای کمینه پیش‌بینی شده برای مناطق کوهستانی و سردسیر را نیز مورد تأکید قرار داد. طالقان منفی ۱۱، چهارباغ منفی ۸، نظرآباد و اشتهارد منفی ۷، ساوجبلاغ منفی ۶ و فردیس منفی ۵ درجه سانتیگراد گزارش شده است. وی خاطر نشان کرد: وضعیت جوی روز دوشنبه هشتم دی به صورت کمی تا نیمه‌باری، همراه با وزش بباد و احتمال بارش پراکنده خواهد بود.

پیام آشنا گزارش می‌دهد

وقتی تحریم، بیمه و توزیع ناکارآمد، جان بیماران را تهدید می‌کند



ایجاد تعادل میان کنترل قیمت دارو برای حمایت از مردم و حفظ توان اقتصادی تولیدکنندگان داخلی یکی از چالش‌های حساس دولت است. اگر قیمت دارو بیش از حد پایین نگه‌داشته شود، تولیدکننده متضرر شده و کیفیت محصول کاهش می‌یابد. در غیر این صورت بیماران آسیب می‌بینند. راهکار اصولی، شفاف‌سازی ساختار هزینه‌ها، هدفمندسازی یارانه‌های دارویی و ولایت حمایت از تولیدکنندگان واقعی بدون رانت است.

نسخه نجات بیماران و صنعت دارو

آنچه امروز در صنعت دارویی کشور مشاهده می‌شود، حاصل هم‌زمان فشار تحریم‌ها، بحران ارزی، ضعف نظارت ناکارآمدی توزیع و نبود سیاست‌های پیشگیرانه در نظام سلامت است. ادامه این روند علاوه بر افزایش کمبود دارو و شکل‌گیری بازار سیاه می‌تواند به افزایش وابستگی جامعه به دارو، تشدید هزینه‌های درمان و تضعیف تولید داخلی منجر شود.

عبور از بحران فعلی نیازمند اقدامات فوری و هماهنگ است. از جمله اجرای کامل سامانه‌های هوشمند ردیابی دارو، شفاف‌سازی فرآیند تجویز و توزیع، هدفمندسازی یارانه‌های دارویی، اصلاح نقش بیمه‌ها در پوشش واقعی دارو و حمایت بدون رانت از تولیدکنندگان داخلی.

در کنار این اقدامات، تغییر رویکرد نظام سلامت از درمان‌محوری به پیشگیری‌محوری، توسعه آموزش‌های سلامت عمومی و گسترش نظام پزشکی خانواده می‌تواند در بلندمدت فشار بر صنعت دارو را کاهش دهد. در غیر این صورت، هشدارهای امروز نمایندگان و کارشناسان، فردا به بحران‌های پرهزینه‌تر اجتماعی و آسانی تبدیل خواهد شد. بحران‌های کنونی را باید به‌سرعت و با تدبیر مدیریت کرد.

نمونه‌ای از این مشکل، بیماری است که دارویی ۲۰۰ هزار تومانی را به قیمت ۲۰۰ هزار تومان تهیه کرده است. قابلیت هم‌زمان دروغ‌خفاها در دستگاه‌ها در یک مرکز و هدایت بیماران به همان نقطه خاص، از جمله مصداق این تخلفات است. اجرای سامانه‌های هوشمند ردیابی دارو و الزام مراکز دارویی به ثبت آنلاین تراکشی‌ها می‌تواند از این تخلفات جلوگیری کند.

تمرکز بر درمان به جای پیشگیری

افزایش سالانه تعداد بیماران و مصرف دارو نشان می‌دهد که سیاست‌های سلامت محور کشور بیشتر بر درمان تمرکز دارد تا پیشگیری. نبود برنامه منسجم برای ارتقاء سلامت عمومی باعث شده وابستگی جامعه به دارو افزایش یابد. به گفته نماینده مجلس، توسعه آموزش‌های سلامت گسترش نظام پزشکی خانواده و سیاست‌های تشویقی برای سبک‌زندگی سالم می‌تواند در بلندمدت هزینه‌ها را کاهش داده و فشار بر صنعت دارو را کم کند.

حمایت از تولیدکنندگان داخلی و مدیریت قیمت

نمونه‌ای از این مشکل، بیماری است که دارویی ۲۰۰ هزار تومانی را به قیمت ۲۰۰ هزار تومان تهیه کرده است. قابلیت هم‌زمان دروغ‌خفاها در دستگاه‌ها در یک مرکز و هدایت بیماران به همان نقطه خاص، از جمله مصداق این تخلفات است. اجرای سامانه‌های هوشمند ردیابی دارو و الزام مراکز دارویی به ثبت آنلاین تراکشی‌ها می‌تواند از این تخلفات جلوگیری کند.

نقش بیمه‌ها: حلقه فراموش شده بحران دارو

در کنار فشارهای تولید و واردات، نقش بیمه‌ها در تشدید بحران دارویی کمتر توجه قرار گرفته است. تأخیرهای طولانی در پرداخت مطالبات دروغ‌خفاها و شرکت‌های بخش موجب شده بسیاری از دروغ‌خفاها توان تأمین داروهای حیاتی را از دست بدهند. همچنین، حذف یا محدود شدن پوشش بیمه‌ای برخی داروها فشار هزینه را مستقیم به بیماران منتقل کرده است. حتی زمانی که دارو در بازار موجود است، قیمت نهایی برای بیماران به حدی افزایش یافته که دسترسی آن عملاً غیرممکن می‌شود. ضعف هماهنگی میان بیمه، وزارت بهداشت و سازمان غذا و دارو، بخشی از بحران دارویی کشور را از مرحله تولید و واردات به نظام تأمین مالی سلامت منتقل کرده است.

ناکارآمدی توزیع و نبود شفافیت

آریایی‌زاد می‌گوید: «یکی از معضلات جدی نظام دارویی، نبود شفافیت در فرآیند تجویز، توزیع و فروش داروها است».

اختصاصی پیام آشنا- کمیود داروهای حیاتی، هزاران بیمار مزمن را در سراسر کشور به لبه بحران کشف شده است. قیمت‌های نجومی، کمیود مواد اولیه و توقف واردات دسترسی بیماران به دارو را محدود کرده و زمینه شکل‌گیری بازار سیاه را فراهم آورده است. هر روزی که بدون اقدام مستولان یگنرد، جان بیماران در معرض تهدید بیشتری قرار می‌گیرد و فشار بر صنعت دارویی کشور افزایش می‌یابد.

کمیود دارو: بحرانی که هشدار می‌دهد

دکتر آریایی‌زاد، عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس، در گفت و گو با پیام آشنا می‌گوید: «اگر غنا نیز حیاتی روزمره مردم است، دارو تنها وسیله‌ای است که جان بیماران را حفظ می‌کند».

به گفته وی، کمیود دارو، افزایش هزینه‌های واردات مواد اولیه و ضعف نظارت در زنجیره تأمین هشدارهایی جدی برای آینده صنعت داروسازی و رفاه بیماران بوجود آورده است. فشار تحریم‌ها و بحران ارزی، دسترسی کشور به ارز و نقل‌وانتقالات مالی را دشوار کرده و این موضوع مستقیماً بر واردات مواد اولیه دارویی تأثیر گذاشته است.

حتی داروهای خریداری شده در مولداری به دلیل مشکلات انتقال ارز، وارد کشور نمی‌شود. نتیجه این وضعیت ایجاد عطلات بازار، شکل‌گیری بازار سیاه دارو و تحمیل فشار مضاعف بر بیماران مزمن و نیازمند داروهای خاص است. ناکارآمدی در توزیع و مصرف دارو نیز باعث شده بخشی از دارویی که بیش از نیاز واقعی تجویز شده و بخش قابل توجهی از آن بیش از مصرف هنر بیرون، همچنان هیچ سازوکار مؤثر قانونی برای بازگرداندن داروهای مزاد وجود ندارد و زمانی که یک‌بار از داروخانه خارج شود، عملاً از چرخه رسمی خارج می‌شود.

بودجه ۱۴۰۵ به نفع کدام استان‌هاست؟

بازه‌های میانی جدول قرار گرفته‌اند. نکته مهم آن است که «سهم بودجه‌ای» از ازمای به معنای «بهره‌مندی واقعی» نیست. نحوه هزینه‌کرد، اولویت‌بندی پروژه‌ها، توان جذب اعتبارات و نظارت بر اجرا عواملی هستند که می‌تواند اثر بودجه را تقویت یا خنثی کند. تجربه سال‌های گذشته نشان داده است که در برخی استان‌ها، علی‌رغم سهم بالا، به‌دلیل ضعف مدیریت یا پارکندگی پروژه‌ها، خروجی ملموسی برای مردم حاصل نشده است.

سهم هر استان از لایحه بودجه ۱۴۰۵، بار دیگر مناسبت قدیمی «علم نوازان منطقه‌ای» در تخصیص منابع عمومی کشور را برجسته می‌کند. اطلاعات رسمی سازمان برنامه و بودجه، نشان می‌دهد سهم استان‌ها نسبتاً تابع جمعیت، بلکه متأثر از ملاحظات اقتصادی زیرساختی، امنیتی و تاریخی است.

بر اساس این تصویر، استان خوزستان با سهم ۷/۳ درصدی، بیشترین دریافت را از بودجه ۱۴۰۵ به خود اختصاص داده است. این جایگاه را می‌توان به پیوند با نقش راهبردی خوزستان در حوزه انرژی، صنعت نفت و گاز، بنادر، کشاورزی و همچنین هزینه‌های آب‌بسته‌سازی زیرساخت‌ها تحلیل کرد. خوزستان سال‌هاست که هم‌زمان با تولید ثروت ملی، با چالش‌هایی چون فرسودگی شبکه‌های آبرسانی، بی‌کفایتی ریزگردها و بوی‌های جنگ‌تعمیلی دست‌وپنجه نرم می‌کند و همین امر، وزن بودجه‌ای آن را افزایش داده است.



نقشه توزیع استانی لایحه بودجه ۱۴۰۵ نشان می‌دهد تمرکز اعتبارات همچنان ناهمگون است. جایی که خوزستان در صدر دریافت‌ها و قم و سمنان در انتهای جدول قرار گرفته‌اند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از نونیز، بررسی

بستن شیرآب موقع مسواک
صرف جویی در هر بار: ۶ تا ۹ لیتر
#راه_نجات

